

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1403/4
Podgorica, 15.12.2022. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Građanskog pokreta URA iz Podgorice, (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1403 od 12.09.2022. godine), v.d. direktora Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se prigovor Građanskog pokreta URA iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1403 od 12.09.2022. godine, na rad privrednog društva Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica” d.o.o. iz Podgorice, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Gradska televizija” (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1403 od 12.09.2022. godine).
2. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 12.09.2022. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija”) dostavljen je prigovor, na rad privrednog društva Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica” d.o.o. iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Gradska televizija” (zaveden kod Agencije pod br. 02-1403 od 12.09.2022. godine).

Prigovor se odnosio na emisiju „*Hej Sloveni!*”, emitovanu dana 9. septembra 2022. godine, u terminu od 21:00:17 do 22:58:24 sati (1 sat 58 minuta 7 sekundi). Predmet prigovora je potencijalno kršenje Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon”), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik”) i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-10.

Podnosilac prigovora ističe da „*neki od stavova autora izrečenih u emisiji, kao i sama tema emisije saopštena na početku i najavi ovog sadržaja, krše pojedine odredbe člana 36 Zakona o medijima i Pravilnika o programskim standardima elektronskih medija*”.

U nastavku, podnosilac prigovora citira član 36 Zakona o medijima, pa ukazuje da je „*sama tema emisije...koncipirana na način da podstiče mržnju prema premijeru Abazoviću isključivo zbog njegovog drugačijeg političkog uvjerenja*.” Dalje, ukazuje da „*autor u uvodu emisije ni na koji način ne dovodi u pitanje autentičnost objavljenih komunikacija na „M” portalu a ni dan danas se ne zna ko je snimao ove razgovore i po čijem nalogu, za razliku od drugih snimljenih razgovora koje je pratio ‘Europol’ a koji su isporučeni našim državnim organima*.”

Kako se u prigovoru ističe, „*u obrazloženju teme, autor bez bilo kakve ograde pojašnjava i navodi kao nespornu činjenicu...da se nakon parlamentarnih izbora 2020. godine spremala oružana pobuna izazivanje rata i opšteg haosa u Crnoj Gori*”, te „*konstatuje kao neupitnu činjenicu...da su kriminalne grupe bile zadužene za nabavku oružja za ‘Crkvu Srbije’ a da su Dritana Abazovića nazivali ‘brat Dritan’ kojem su izdavali naloge za kadrovska rješenja, smjene i postavljanje najviših službenika u najznačajnije državne organe zadužene za bezbjednost Crne Gore i njenih građana*”. Podnosilac prigovora smatra da „*ovako postavljene teze, predstavljene kao notorne činjenice, mogu da izazovu reakcije dijela javnosti koji je drugačije političke, vjerske, nacionalne orijentacije i navedu na zaključak da je Abazović saradnik mafije koja je pripremala građanski rat u Crnoj Gori*”, kao i da je autor na ovaj način „*podsticao netrpeljivost prema*

premijeru Abazoviću... i reakcije suprotstavljenog kriminalnog klana, čime direktno podstiče nasilje prema premijeru Abazoviću".

Po mišljenju podnosioca prigovora „*iznoseći navedene stavove, autor se ogriješio o čl. 6 i 17 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, koji propisuje da se zabranjuju programski sadržaji kojima se 'krše zajamčene slobode i prava čovjeka i građanina' i 'podstiče, omogućava podsticanje ili širi govor mržnje'*".

Ističe da je „*u emisiji Gradske TV prekršeno načelo objektivnosti. U najavi u uvodnom dijelu emisije predstavljaju se teze autora kao neupitne činjenice čime je favorizovana politička strana koju zastupa autor u svojim emisijama. Sa druge strane je neistinито prikazan premijer Dritan Abazović kao saradnik kriminalnih struktura i podržavalac građanskih sukoba*".

Na kraju izjašnjenja podnosilac prigovora moli Agenciju da reaguje u skladu sa svojim ovlašćenjima.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 15.09.2022. godine (akt broj 02-1403/1 od 15.09.2022. godine). Agencija je dana 16. septembra 2022. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i izdatog Odobrenja za emitovanje i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj 02-1403/2 od 16.09.2022. godine).

U ostavljenom roku emiter je dostavio izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije br. 02-1403/3 od 19.09.2022. godine) i u istom naveo da „*podnosilac prigovora nije konkretizovao sadržaj programa na koji se prigovor odnosi. Na taj način je onemogućio 'Radio televiziju Podgorica' d.o.o..... da se izjasni o konkretnim navodima progovora. Umjesto toga, podnosilac je u prigovoru samo naveo pojedine članove 'Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima', a u obrazloženju zahtjeva da se neki od stavova autora izrečenih u emisiji, kao i sama tema emisije saopštena na početku i najavi ovog sadržaja, krše pojedine odredbe člana 36 Zakona o medijima i Pravilnika o programskim standardima elektronskih medija*".

Ukazuje da „*...bez osnova, bez činjeničnog utemeljenja, je pozivanje na član 36 Zakona o medijima, s obzirom na to da podnosilac prijave nije pružio nijedan konkretan navod ili dokaz da je u navedenom programu, u bilo kojem njegovom dijelu, prekršen član 36 Zakona o medijima. Onim što podnosilac prigovora navodi i smatra kršenjem navedene odredbe jasno odslikava duboko nerazumijevanje prava međija i temeljnih, opšteprihvaćenih postulata novinarstva u demokratskim društvima i državama zasnovanim na vladavini prava*".

Navodi da je „*Naslov teme vrjednosni sud autora koji je njegovo neprikosnovo i neutuđivo pravo, bazirano na konkretnim činjenicama o postupanju i posljedicama najvišeg državnog funkcionera izvršne vlasti, a da „ključni dokaz za činjenično utemeljenje na kojem je bazirana i odluka o naslovu teme predstavljaju transkripti razgovora pripadnika 'Škaljarskog klana', pa posebno naglašava da je 'vrišteći' simptomatično da ni premijer Crne Gore u svojim višekratnim javnim istupima....ne osporavaju sadržaj i autentičnost objavljenih transkripata razgovora već problematiziraju jedino izvor iz kojeg potiču navedeni transkripti razgovora....*".

Dalje je ukazao da je „*u potpunosti činjenično neutemeljen... navod prigovora po kojem 'u spornom sadržaju nije ispunjeno načelo objektivnosti'*", jer je „*RTV Podgorica i putem svog programa, kao i službenim putem... pozvala premijera Abazovića da učestvuje u programu radi pružanja prilike da javnosti iznese svoj stav o dokazima koji upućuju na njegovu saradnju sa 'Škaljarskim klanom'*".

Pojašnjava da „*kompletnoj crnogorskoj javnosti poznato je da je premijer Abazović više puta javno optužio više crnogorskih medija.....i novinara za 'ekstremizam', 'fašizam', pa onda čak i za veze sa organizovanim kriminalnim grupama, ne navodeći niti jedan dokaz za svoje teške i po rad medija i živote novinara opasne optužbe*".

Podsjeća da „*sloboda medija obezbjeđuje javnosti jedno od najboljih sredstava za formiranje mišljenja o idejama, stavovima i postupanjem političkih vođa i najviših državnih funkcionera. Stav 1. člana 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, čiji je potpisnik i Crna Gora, predstavlja 'uqacni kamen-temeljac' svakog demokratskog društva*".

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja došlo do kršenja pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 4 stav 1 alineja a) Pravilnika, govor mržnje je definisan kao svi oblici izražavanja kojima se podstiče, omogućava podsticanje ili širi mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja,

društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije.

- Načelo objektivnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti (čl. 4 st. 1 al. i) Pravilnika).
- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 al. j) Pravilnika).
- Članom 6 stav 1 alineja d) Pravilnika propisana je obaveza zabrane emitovanja programskih sadržaja kojima se podstiče, omogućava podsticanje ili širi govor mržnje.
- Članom 7 st. 1 al. a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
- Članom 17 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima propisana je obaveza emitera da programski sadržaji elektronskih medija ne smiju biti usmjereni na kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina ili izazivanje nacionalne, rasne i vjerske netrpeljivosti ili mržnje.
- Članom 4 Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom („Sl. list CG“, 11/12) propisano je da se sopstvenom produkcijom informativnog programa smatraju emisije namijenjene informisanju građana o događajima koje su u skladu sa čl. 2 i 3 ovog Pravilnika, a posebno: 1) dnevno-informativne emisije, 2) intervjui, rasprave, komentari, izjave, 3) pregledi sportskih događaja, 4) izvještaji o vremenu, 5) poslovne vijesti i 6) informacije o saobraćaju i ostale servisne informacije.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, uvida u snimak emitovanog sadržaja i izjašnjenja emitera, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je dana 09.09.2022. godine emitovao informativni program „*Hej, Sloveni!*“, u terminu od 21:00:17 do 22:58:24 sati (1 sat 58 minuta 7 sekundi) sati čiji je opis dat u tački 2.
2. **Senad Pećanin:** „*Poštovani gledaoci, dobro večer. Ja sam Senad Pećanin, a vi pratite novo izdanje serijala 'Hej, Sloveni!'. Veliko mi je zadovoljstvo što je moj večerašnji gost premijer Vlade Crne Gore u tehničkom mandatu Dritan Abazović. Vjerovatno u cijeloj Crnoj Gori nema manjeg čovjeka na čija pleća je stavljen veći teret. Teret potpunog nesrazmjera između njegovih poznatih obećanja o evropskoj, demokratskoj, pravnoj civiliziranoj državi i društvu, s jedne, i njegovog revnosnog služenja velikosrpskim intresima Aleksandra Vučića u Crnoj Gori i regionu, s druge strane. Dritan je, kao što svi već znate, mlad čovjek, a da je Dritan biti lako, Dritan bi bio svako. Jeste li se ikada upitali kako je to kad vas hvali jedan Matija Bećković, kada vas u zvijezde kuje jedan Vladimir Pavićević ili slavni četnički vojvoda Andrija Mandić. Kada vas sami vrh jednog od najmoćnijih narko klanova u Evropi naziva svojim 'bratrom', a ogranak Putinovih 'Noćnih vukova' proglašava svojim počasnim gostom na svojim duhovnim zabavama. Kao što znate, Gradska televizija je protekle sedmice višekratno pozivala odlazećeg premijera Abazovića na gostovanje u svom programu. Uputili smo i zvanični poziv u njegov kabinet, odakle nam je ljubazno odgovoreno da će premijer poslati odgovor do srijede u 15 sati. Priznajem, mnogi u našoj redakciji nisu vjerovali da će on poslati odgovor na naš poziv. Međutim, kada je u pitanju iskrenost i poštivanje date riječi, Abazović je ostao dosljedan do*

kraja. Znam da ni mnogi od vas nisu povjerovali da će Dritan Abazović biti gost u mojoj večerašnjoj emisiji. I bili ste u pravu. Ne samo da Abazović nije moj večerašnji gost, već i obećanje o odgovoru na naš poziv završilo kao i sve njegove izjave o svom demokratskom kapacitetu. Mi se, naravno, ne ljutimo na odlazećeg premijera. Poziv ostaje i dalje otvoren, a za večeras smo pripremili i poseban pozdrav 'bratu' Dritanu. Pa pogledajmo."

U nastavku je emitovan video sadržaj u kome je, u crno-bijeloj tehnici, i uz pomoć ubrzane montaže prikazan g. Dritan Abazović u nezvaničnoj posjeti Republici Srbiji, tokom Međunarodnog sajma vina. Video se emituje uz muzičku podlogu „Niko kao ja“ (Šarlo Akrobata). Korišćen je i insert iz filma „City Light“ sa Čarlijem Čaplinom (Charlie Chaplin), kao i ranije objavljena fotografija na kojoj se nalaze g. Dritan Abazović i, kako su različiti mediji naveli, Zdravko Kosanović. Video prikazuje i fotografiju g. Dritana Abazovića i predsjednika košarkaškog saveza Crne Gore g. Nikole Pekovića, na kojoj je upadljiva razlika u visini, i na kraju, fotomontaža porodične fotografije, predsjednika Republike Srbije g. Aleksandra Vučića, predsjednika Republike Albanije g. Edija Rame i g. Dritana Abazovića.

Nakon emitovanja video segmenta, uslijedio je nastavak emisije „Hej, Sloveni!“.

Senad Pećanin: „Poštovani gledaoci, a sada ozbiljno dobro večer. Preminula je britanska kraljica Elizabeta, najdugovječnija nositeljica krune, a jedan od najdugovječnijih poslanika u Evropi, Peđa Bulatović je, se, hvala Bogu, osjeća dobro. Ali stanje u Crnoj Gori je daleko od dobrog. U jednoj od poslednjih izdanja prve sezone serijala 'Hej Sloveni!', u julu, naslov teme kojom smo se bavili bio je 'Da li Dritan Abazović vodi Crnu Goru u građanski rat?' No, vrijeme je našu dilemu, iz ovog naslova, učinilo izlišnom. Zato je, zahvaljujući, upravo njemu, naslov večerašnjeg izdanja 'Zašto Dritan Abazović gura Crnu Goru u građanski rat?' Naime, transkripti dešifrovanih tajnih razgovora vrhova škaljarskog narko klana, vođenih uz upotrebu 'Sky' aplikacije kriptovanim telefonima otkrivaju pravi užas koji je bio pripremljen Crnoj Gori još za 30. avgust 2020. godine. Dokumentovani transkripti razgovora koje danima objavljuje podgorički 'M portal' otkrivaju da je realizacija krvavog scenarija, kao nastavka duhovnih litija bio pripremljen do tančina, samo da razlika od svega nekoliko hiljada glasova biraća nije odlučila u korist pobjedničkih koalicija. A taj scenario je, kao što znate, predviđao i paljenje crnogorske Skupštine, ubistvo predsjednika Crne Gore Mića Đukanovića, napade na policijske stanice i granične prelaze, pljačkanje tržnih centara, pljevaljski scenario Čeka Dačevića iz 1992. godine u opštinama na sjeveru zemlje sa bošnjačkim stanovništvom. Jednostavno, izazivanje rata i općeg haosa u Crnoj Gori. Ono što je najporaznije i tada i danas, a na šta upućuju objavljeni transkripti razgovora jeste to da su 'škaljarci' osiguravali oružanu logistiku i za Crkvu Srbije. Osim toga, užasavajuće je, opet prema objavljenim transkriptima, da su pripadnici škaljarskog klana odlazećeg premijera Abazovića oslovljavali sa 'brat Dritan' kojom su izdavali naloge za kadrovska rješenja, smjene i postavljanje najviših službenika u najznačajnije državne organe zadužene za bezbjednost Crne Gore i njenih građana. S druge strane, specijalni državni tužilac Crne Gore Vladimir Novović kao da spava snom mrtvim. Odlazeći premijer Dritan Abazović već sedmicama ne odgovara na najjednostavnije moguće pitanje. Od koga je dobio kriptovani telefon kojim se služio? To ga ne pita ni tužilac Novović, odbijajući čak dvadeset dva puta odgovor na pitanje Gradske televizije da li će saslušati 'brata Dritana' i zatražiti odgovor. Tako je Crna Gora jedina država u Evropi koja, sudeći prema objavljenim transkriptima razgovora pripadnika narko klana, ima premijera koji je pouzdan saradnik moćne narko mafije. Istovremeno, odlazeći premijer se huliganski, neopisivo, čak i u odnosu na Aleksandra Lukašenka, Aleksandra Vučića i Taipa Erdogana obrušio na medije. Naravno, ne na 'Vijesti' i Javni servis Crne Gore, već na 'Gradsku televiziju', 'Pobjedu', 'Antenu M', te 'Portal Analitiku' i 'M portal'. Pritom je prešao sve granice, imenom prozivajući glavnog i odgovornog urednika 'Pobjede', Draška Đuranovića. Time je, prije svega, njemu, a onda i svim kolegama iz pomenutih medija jasno nacrtao metu za svoju 'braću'. I o ovome šuti tužilac Novović, ali većinom i slavni crnogorski nevladin sektor. Ovo su teme kojima ćemo se baviti u večerašnjoj emisiji. No, započecemo je, ipak, jednom koja je u ovom trenutku u centru pažnje: Da li će Crna Gora dobiti novu Vladu, te da li će u nju ući predstavnici ispostave Vladimira Putina i Aleksandra Vučića, funkcioneri Demokratskog fronta?"

U nastavku su gosti iznijeli svoje viđenje trenutne političke situacije u Crnoj Gori, a potom je emitovan razgovor sa Edvardom Džozefom, profesorom Univerziteta Džoris Hopkins, a u vezi sa aktuelnim pregovorima o formiranju nove vlade i ulasku predstavnika Demokratskog fronta u istu (saopštenje State Department-a). Takođe je bilo riječi i o potencijalnim vanrednim

političkim izborima, ali i o izborima članova Sudskog savjeta i sudija Ustavnog suda, odnosima zvaničnog Beograda prema Crnoj Gori, dešavanjima u regionu.

Razgovarano je i o informacijama objavljenim na „M portalu“.

Od 22:02:47 slijedi:

Zlatko Vujović: „Znači specijalni državni tužilac, Državno tužilaštvo, uopšte, moraće ispitati ove navode, jer ja nisam čuo da ih je neko demantovao. Čujem o neke, da kažemo, optužbe.“;

Senad Pećanin: „Zanimljivo je da premijer, odlazeći premijer Abazović, on ne negira sadržaj užasnih razgovora kojima, kojima svjedočimo, je li, kroz transkripte, već on stavlja zamjerku, tvrdeći da to nije, da to nisu razgovori sa 'Sky' aplikacije, već sa mjera specijalnih nadzora, po nalogu Specijalnog državnog tužilaštva. On ne osporava sadržaj, već samo izvor.“

Od 22:11:40 slijedi:

Senad Pećanin: „Predlažem da u ovom trenutku pogledamo, kolega montažer Rade Bulatović je napravio izvanredan jedan prikaz koji će vjerujem pomoći mnogima, čak i onima koji su čitali ove transkripte tih razgovora članova narko klana, da pogledaju sadržaj jednog transkripta koji je objavljen na 'M portalu'. Molim vas da pogledamo to“.

U nastavku su prikazani djelovi transkripata objavljenih na M portalu i od strane gostiju komentarisani je njihov sadržaj, izvor i posljedice njihovog objavljivanja.

Od 22:19:40 slijedi:

Senad Pećanin: „Otvaramo i posljednju temu, bližimo se i kraju večerašnje emisije, predlažem da ovu temu otvorimo na način što ćemo pogledati prilog naše televizije vezano za brutalne, vulgarne, divjačke rekao bih, napade odlazećeg premijera Dritana Abazovića na medije, na dio medija u Crnoj Gori i najistaknutije novinare u ovoj zemlji. Molim vas da pogledamo.“

Najavljeni prilog (počev od 22:20:11) počinje emitovanjem snimka g. Abazovića i grupe novinara tokom čijeg trajanja je zabilježena izjava g. Abazovića: „Znači, ako smo blokirali onaj Sputnjik...onaj, ako smo blokirali 'Sputnjik' nije ni Gradsku, nije ni Gradska daleko.“

Novinarski tekst (OFF): „Ovo je Abazović kazao tokom susreta sa našom novinarskom ekipom, nakon što mu je postavljeno pitanje o navodnoj umiješanosti pojedinih članova njegove partije u koruptivne radnje. Iako su iz Abazovićevoog kabineta kazali da je riječ o šali, američka ambasadorica je na Twitter-u poručila da zaštita istinske slobode i nezavisnosti medija, nije šala. Iako mu je upućena sugestija da zvaničnici i političari imaju odgovornost da štite novinare i da bi trebalo da stvore uslove da pravosudne institucije, mediji i civilno društvo obavljaju svoje dužnosti, nezavisno, odgovorno i bez nepotrebnih uticaja, Abazović je, ipak, nastavio u svom maniru, ponovivši javno, više puta optužbe da Gradska televizija, M portal, CDM, Pobjeda i Analitika mogu da se dovedu u vezu sa kriminalnim organizacijama.“

U nastavku je emitovana izjava g. Dritana Abazovića.

Dritan Abazović: „Oni su nastali, njih finansira organizovani kriminal. To je to, to je to. Pa oni mogu da se ljute koliko god hoće, to je to, dajte da sačekamo proces i za godinu, dvije biće jasno ili je Dritan pričao istinu ili je pričao neistinu. Kako sam pred izbore, podgoričke, da se pojavio novi, novi portal. To što ovca vidi ležeći to..., to niti je daleko, niti je teško prepoznat.“

Novinarski tekst (OFF): „Uvrede, etiketiranje i konstantni pokušaji diskvalifikacije svih onih koji ne dijele njegova politička i ideološka uvjerenja prepoznatljiv su način javnog ponašanja Abazovića.“

U nastavku je emitovana izjava g. Dritana Abazovića data tokom skupštinskog zasjedanja, bez vremenskog određenja.

Dritan Abazović: „Vi, koji se brinete sada o medijima i brinete se o jednoj televiziji koju plaćaju svi građani, građani Podgorice, a koja ima samo za cilj da širi nacionalnu i vjersku (nerazumljivo). Ovo što objavljuje M portal nisu izvještaji Europol, nego izvještaji sa tajnih mjera koji su se vršili prema, prema 'škajarcima', a koji iz bivšeg SPC-a su završili u medije. I ja pozivam SDT da provjeri kako su došli do njih. Objasnio sam za M portal. Imam da objasnim i za ostale. I za Portal Analitika i za Pobjedu i za Draška Đuranovića i za Darka Šukovića i za Ljuba Filipovića i za mnoge druge. Dakle, da objasnim, da objasnim što je narativ, što je narativ i ko koga finansira.“

Novinarski tekst (OFF): „Abazoviću nije prvi put ni da prijete medijima. Od momenta kada je formirana Vlada u kojoj je bio prvi potpredsjednik. Abazović je za tadašnji Javni servis i Portal CDM imao isto rješenje kao za našu televiziju, ukidanje ili blokada.“

U nastavku je emitovana izjava g. Dritana Abazovića data tokom konferencije za novinare, bez vremenskog određenja.

Dritan Abazović: „Ovdje treba šok terapija, ovdje više ne pomaže nikakvo, nikakve, da tako kažem, neke, neke druge varijante. Ovdje za Radio televiziju Crne Gore, zaista, treba da se krene u neke, u neke radikalne, radikalne rezove, pa i ono što je bio 'grčki scenario', za mene, lično, nije daleka.“

Novinarski tekst (OFF): „Premijeru očigledno blisko da utiče na uređivačke politike medija, govori i to da bi želio da koriguje naslove autorskih emisija Gradske radio televizije.“

U nastavku je emitovana izjava g. Dritana Abazovića data tokom razgovora sa novinarima, bez vremenskog određenja.

Dritan Abazović: „Gradska televizija je sama sebi pokazala put. Vi, u 21. vijeku, u 2022. godini pravite emisiju 'Da li Dritan Abazović gura Crnu Goru u građanski rat?' To nije sloboda izražavanja, to nemate u Rusiji, to nemate u Avganistanu, to nemate u Ukrajini. To samo mogu ekstremisti koji vode Glavni grad da tako nešto finansiraju.“

Novinarski tekst (OFF): „Međutim, premijeru u tehničkom mandatu nije bilo strano da u 21. vijeku, prije samo godinu dana, na A1 Televiziji, Portal CDM etiketira kao medij koji gura Crnu Goru u građanski rat. Za sebe pak traži priliku da u medijima slobodno iskaže svoje stavove.“

U nastavku je emitovana izjava g. Dritana Abazovića data tokom razgovora sa novinarima, bez vremenskog određenja.

Dritan Abazović: „Pravo koje tražite za sebe, dajte i drugima. Želite da iskažete neku kritiku, želite da iskažete neki stav, bilo da je on tačan ili netačan, ali dozvolite da i mi onda, u javnom prostoru, isto iskažemo tu mogućnost iskazivanja, iskazivanja, svog, svog stava.“

Novinarski tekst (OFF): „Kako bi tačno i objektivno informisala sve naše gledaoce, naša medijska kuća je pozvala premijera u tehničkom mandatu Dritana Abazovića da iskaže svoj stav i demantuje sve izneseno na Gradskoj radio televiziji. Međutim, iako nam je iz njegovog kabineta rečeno da će nam na zvanični poziv za gostovanje odgovoriti do naznačenog termina, do danas nismo dobili odgovor.“

Nakon emitovanja priloga, od 22:25:16, slijedi:

Senad Pećanin: „Profesore Vujoviću, kako Vi komentirate, kako gledate ovako brutalne napade odlazećeg premijera Abazovića na medije i praktično najistaknutije novinare u Crnoj Gori?“

U nastavku emisije, gosti su komentarisali prethodno emitovan programski sadržaj, kao i to kako će ovake izjave ubuduće uticati na rad novinara i medija.

Od 22:30:49 slijedi:

Senad Pećanin: „Posebno želim da ukažem ovdje na opasnost koju čak i kolege ovdje u Gradskoj televiziji, kojoj su svjedočili, ili neugodnost, ajde da ne govorim još uvijek o opasnosti, ali izuzetnu neugodnost i neprijatnost. Naime, posljednja tri dana u prostorije Gradske televizije dolazio je jedan čovjek iz Nikšića, koji je tražio koleginicu Tamaru Nikčević, koja srećom nije bila prisutna, i pri tom se ponašao vrlo agresivno. Kada je kolegunica Nikčević saznala za to, prijavila je policiji. Ja ovim putem želim da istaknem reagiranje gospodina Brđanina, šefa policije, koji je veoma promptno i profesionalno reagovao i na neki način nadamo se da je taj slučaj za sada ili nadamo se trajno stavljen ad acta. Ali ono što hoću da ukažem jeste, izuzetno, stvaranje izuzetno opasne atmosfere sa pogubnim posljedicama za društvo. Pokušavam da razmišljam da li gospodin Abazović optužbama i prozivanjem imenom i prezimenom jednog od najuglednijih crnogorskih novinara, glavnog i odgovornog urednika najstarijeg dnevnog lista u Crnoj Gori Pobjede, kolege Draška Đuranovića, razmišlja o tome kakvom riziku izlaže kolegu Đuranovića, da ne kažem i njegovu porodicu, njegove prijatelje i kolege. Iz tog razloga smo danas razgovarali sa kolegicom Kaćušom Krsmanović iz Pobjede i postavili smo joj samo jedno pitanje – kako ona i njene kolege u Pobjedi gledaju na ovaj divljački napad odlazećeg premijera Abazovića i poimenično prozivanje i crtanje mete njenom uredniku Drašku Đuranoviću, pa predlažem da pogledamo njenu izjavu.“

Nakon emitovanja najavljene izjave, od gostiju se traži da komentarišu značaj slobode medija za demokratsko društvo. Komentariše se i odnos g. Abazovića prema medijima i posljedicama njegovih izjava.

Od 22:44:02 slijedi:

Senad Pećanin: „*Ono što je jako opasno po sudbinu, ne samo novinarstva u Crnoj Gori, već po užasnim posljedicama koje može imati po čitavo crnogorsko društvo, jeste upravo ta meta koju premijer Abazović, premijer u odlasku, crta novinarima medija koje je više puta prozvao. Mislim da treba svakom biti jasno da svako eventualno ugrožavanje sigurnosti novinara i urednika tih medija, direktnu odgovornost snosi upravo odlazeći premijer. Ono što je tragično jeste razumijevanje uloge medija u jednom demokratskom društvu, koje je pokazao njegov najbliži saradnik iz stranke i ministar policije Filip Adžić, koji je prije nekoliko dana u jednom javnom istupu se hvalio time kako, eto, on kao ministar policije i policija, kako su oni spremni da tolerantno tolerišu slobodu medija. E, tim povodom se oglasio i sjajni pisac Andrej Nikolaidis, jednim tekstom na portalu CD/M i mi smo ga zamolili da dio tog teksta pročita za potrebe naše večerašnje emisije. Andrej se nalazi u inostranstvu, na jednom velikom književnom skupu na kojem je jedna od zvijezda, je li, i evo predlažem da čujemo šta je Andrej Nikolaidis napisao povodom izjave Filipa Adžića, ministra policije, a u kontekstu ovih brutalnih, vulgarnih napada odlazećeg premijera na medije i novinare u Crnoj Gori. Pogledajmo i poslušajmo.*“

Nakon emitovanja najavljenog priloga, u završnici sadržaja se komentarišu scenariji razvoja političkih događaja u Crnoj Gori i reakcije u Srbiji na smrt kraljice Elizabete.

3. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost. te da objavljuje, prencsi informacije ili komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na istu temu. Dakle, emiteri imaju pravo da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, ali moraju voditi računa da pri tome ne prekrše propise, odnosno da se pridržavaju već pomenutih načela.
4. Sloboda načina uređivanja i pristupa temi koju emiter obrađuje spada u domen uređivačke slobode i slobode izražavanja emitera. S tim u vezi, određeni navodi voditelja emisije, iako se mogu smatrati pretjerivanjem ili provokacijom, predstavljaju mišljenje/stav voditelja na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja, i nemaju elemente govora mržnje. Imajući u vidu odredbe člana 6 i 17 Pravilnika, kao i navode voditelja tokom emisije, kojim se nameću kao neupitne informacije koje je objavio portal „M“, mogu se smatrati uvredljivim, pretjerivanjem ili provokacijom, ali ne predstavljaju podsticanje mržnje ili netrpeljivosti.
5. U emitovanom informativnom programu gosti su analizirali aktuelna društveno-politička dešavanja u Crnoj Gori (formiranje i struktura nove vlade), kao i događaje koji su izazvali pažnju javnosti (objavljivanje informacija o navodnoj povezanosti između organizovanih kriminalnih grupa, sa jedne i javnih funkcionera ili vjerskih organizacija, sa druge strane, verbalni napadi javnih funkcionera na pojedine medije i novinare medije), što su sve pitanja od interesa za javnost.
6. Navodi podnosioca prigovora da je emiter prekršio načelo objektivnosti ne mogu se prihvatiti, jer podnosilac prigovora nijednom činjenicom nije opovrgao navode iz priloga, niti je ukazao da su objavljene informacije za koje je emiter znao ili je mogao znati da su neistinite. Ukoliko su izjave urednika emisije bile nepotpune ili netačne, onda se povodom takve objavljene informacije može podnijeti ispravka ili odgovor. Svi subjekti na čiji račun su izrečene određene ocjene i koji su bili predmet priloga, imali su na raspolaganju razne mogućnosti da iznesu svoje viđenje (saopštenje, reagovanje) ili da zaštite svoje interese putem podnošenja ispravke ili odgovora, koje je emiter bio dužan da objavi, u skladu sa Zakonom o medijima. Prema raspoloživim informacijama, to pravo nisu iskoristili. Štaviše, gospodin Abazović je bio pozvan da učestvuje u emisiji i da u programu iznese svoje argumente povodom aktuelne teme.
7. Voditelj je u fokus stavio navodne veze gospodina Dritana Abazovića sa organizovanom kriminalnom grupom i izostanak njegove ili reakcije tužilaštva da se navodi objavljeni na određenim portalima rasvijetle i provjere. Prema stavu Evropskog suda za ljudska prava,

sloboda izražavanja primjenjuje se ne samo na „informacije“ i „ideje“ koje se rado prihvaćaju ili se smatraju neuvredljivima ili neutralnima, već i na one koje napadaju, šokiraju ili uznemiruju države ili neki do populacije. U tom smislu, smatra se da političari i druga lica redovno izložena javnosti putem različitih medija moraju imati širi prag tolerancije, jer, za razliku od privatnog lica, političari traže pažnju medija i široko su i redovno prisutni u medijima.

8. Novinar ima pravo da komentariše, pa i kritikuje rad i rezultate javnih ličnosti, naročito javnih funkcionera, kao što je premijer države. Uvažavajući značaj blagovremene i temeljne provjere sumnji u povezanost javnih funkcionera, vjerskih organizacija sa kriminalnim organizacijama i/ili aktivnostima, mediji svakako imaju ulogu da kao „pas čuvar“ pozivaju i prozivaju nadležne organe da pribave i objave određene informacije i saznanja i saglasno tome reaguju. Njegovo pravo da iznese mišljenje na osnovu svog tumačenja konkretne situacije, te pravo da slobodno izrazi moguće grub i provokativan stav, prati pravo lica na čiji račun su takve kritike iznesene da reaguje, koje je zagarantovano Zakonom o medijima.
9. Povodom navoda iz prigovora da je emiter prekršio član 36 Zakona o medijima, treba imati u vidu da je članom 40 tog Zakona propisano da se „zaštita posebnih prava iz čl. 36 do 39 ovog zakona, obezbjeđuje pred nadležnim sudom“. Saglasno tome, podnosilac prigovora može, ukoliko smatra da je objavljenim prilogom prekršen član 36 Zakona o medijima, pred nadležnim sudom pokrenuti poseban postupak.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, odnosno da je u predmetnom slučaju prekršen član 7 stav 1 alineja a), član 8 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-10.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, v.d. direktora Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Građanski pokret URA
- Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ d.o.o, direktor
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva